

H.M. Dronning Margrethe II's nytårstale

Taler

H.M. Dronning Margrethe II
Danmarks regent

Dato

31. december 1996

Sted

Christian 9. Palæ,
Amalienborg

Alle kender vi julekalenderen, den hører december måned til. Dag for dag står flere små døre åbne, indtil man når den sidste: Juleaften. For børnene kan det næsten ikke gå stærkt nok. Men der er en dør, som aldrig kommer med i julekalenderen, og som de voksne synes dukker alt for hurtigt op. Det er døren til i morgen. Der står 1997 på den. Når vi har åbnet den, er vi i det nye år.

Der er ingen vej tilbage. Her har vi ikke noget valg.

Det er, som om selve tiden løber hurtigere med de forbløffende muligheder for kommunikation og samfærdsel, vi kender i dag. Alle kan vi komme alle steder hen. Nu kommer informationssamfundet, siger de, og vi får det hele direkte ind i stuen til os. Der kan vi sidde foran skærmen, mens vi zapper os ind og ud af alle dagens tilbud og alle fantasiens mulige og umulige situationer. Her er frit valg.

Men det er ikke kun ved skærmen, vi kan vælge. Vi skal helt fra vores tidligste ungdom foretage valg, der blive bestemmende for vores eget liv og for andres. Også her er valgmulighederne vel flere end nogensinde tidligere, og det kan opleves som en byrde. Men det kan samtidig være en mulighed for selv at forme sit liv og skabe sin tilværelse.

Der giver en betydelig frihed, men den er ikke ubegrænset, for ingen kan undslå sig for at vælge. Livet er ikke noget tv, hvor vi kan skifte kanal, så snart det, der foregår, ikke rigtig fænger. Ethvert valg indebærer uvilkårligt et fravalg, også det er det vigtigt at huske på. Det, vi ikke gør, har lige så ubønhørlige konsekvenser, som det, vi gør.

Og viser vort valg sig at være uheldigt, må vi stå ved det og tage konsekvenserne, også når vi indser, at vi må skifte kurs. Først da bliver de mange valgmuligheder frugtbare for os selv og for den rolle, vi hver især spiller i det danske samfund.

Det er så nemt at tro, at vi er med i, hvad der sker når vi har sat os til rette foran vores skærm. Alt kan vi opleve, alt kan møde os. Blot ved tryk på en tast kan vi skiftevis hygge os med underholdning og lade os forfærde ved synet af hundredetusinder af trætte flygtninge på Afrikas støvede veje eller ved billeder af bange børneansigter i sønderskudte byer.

Men pludselig sprænges det uforpligtende billede, og vi står ansigt til ansigt med virkeligheden. Det er måske inde ved siden af eller lige uden for vores egen gadedør. Nogen, vi selv kender eller kunne kende, bliver offer for det utænkelige.

Det er som om, der er kommet noget råt og brutalt ind i tiden. Det er næsten blevet et modefænomen, og det virker skræmmende. Det er udviklingen, siger

man, ikke til at komme uden om, nej, måske - men især, hvis man lader det udvikle sig.

Det er ikke, at man ikke må blive vred eller ophidset, det er menneskeligt og ikke i sig selv usundt. Men man må have grænser, der gør, at man ikke lader sig rive med eller give efter for sine aggressioner. Og de grænser skal man selv kunne sætte.

Det er nemt nok, mener nogle, når man sidder på 'den grønne gren' med 'villa, vovse og så videre'. Men hvad med dem, der aldrig har haft et ordentligt familieliv, hvad kender de til tryghed? Hvad har de at bygge på eller at give videre? Nu er det ingen naturlov, at det må ende galt med en dårlig start. Hvor var vi henne, hvis ingen i tidligere tider havde formået at vende en udvikling, selv i det små.

Jeg tror, det bliver de unges generation, som for alvor vil gøre op med den råhed og mangel på ansvarsfølelse, som alt for ofte præger vor tid. De er dybt berørt, når det er deres kammerater, det går ud over, og deres egen aldersgruppe, der er indblandet. De fornemmer instinktivt, at hvis man ikke selv kan sætte grænser og lære andre at gøre det, mister enhver tale om valg og muligheder sin betydning. De vil søge nye udveje og gøre alt for at forvinde den mistillid, der slår ud i vold, for at den ikke skal fortsætte og inddrage nye generationer.

På denne nytårsaften går mine tanker uvilkårligt til dem, der er blevet ofre for vold og for ulykker, og til dem, der sidder tilbage med savnet og sorgen, og som må spørge: Hvorfor? For dem ønsker jeg, at det ny år må bringe lindring og håb.

Til alle, der gør en indsats i stort som i småt for, at volden ikke skal gribe om sig, bringer jeg min tak og mine gode nytårsønsker.

Også uden for Danmark er mange med til at dæmme op for vold og ufred. De gør tjeneste i det krigshærgede tidligere Jugoslavien eller har stillet sig til rådighed for fredsbevarende opgaver og humanitært hjælpearbejde i nogle af verdens brændpunkter. Overalt står der respekt om den indsats, der fra dansk side ydes under uvante og vanskelige forhold. De og deres familie ved, at det ikke er uden omkostninger, og alle husker vi, at det har krævet ofre. Jeg sender dem alle min nytårshilsen og tak for deres helhjertede indsats.

Et godt nytår ønsker jeg de mange andre danske, som opholder sig under fremmede himmelstrøg eller på havet, og som i aften ønsker sig tilbage til dem derhjemme. Mine nytårsønsker gælder også de danske syd for grænsen og alle, der viser trofasthed over for Danmark og alt dansk.

Til sommer vil turen atter gå til Færøerne og Grønland, og både Prinsen og jeg glæder os til gensynet. Jeg ønsker et godt nytår for de to landsstyrrer, for Lagring og Landsting og for hvert enkelt hjem.

Jeg kan ikke slutte uden at sige tak, en tak for alt, hvad Prinsen og jeg og hele min familie dagligt modtager af venlighed og forståelse og for den medleven i vores tilværelse, som så mange giver udtryk for i glade som i triste stunder.

På årets sidste dag sender jeg da til hver og en ud over det ganske land min varmeste nytårshilsen med ønsket om et trygt og glædeligt nytår.

GUD BEVARE DANMARK

Tags

Kongehuset, Nytårstale, Udvalgte nytårstaler fra Dronningen

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/dronningens-nytaarstale-1996>